

Biblija, kruh naš svagdašnji

Biblija je Božja poruka čovjeku, svojevrsna knjiga uputa o tome kako živjeti vlastiti život na slavu svomemu Stvoritelju, a sebi i bližnjima na korist. Ona je već sama po sebi čudo! Napisana je, dio po dio, u razdoblju od šesnaest stoljeća, u raznim društvenim uređenjima, na tri razna jezika. Njezini pisci bili su različiti po naravi, talentima i obrazovanju - od neukih do učenih, od robova do slobodnjaka, od seljaka do kraljeva. Pisana je u raznim književnim formama - u poeziji i prozi - u proročanstvima, alegorijama, poslanicama, propovijedima i dijalozima. Njezini pisci nisu bili, kako bi se to moglo pretpostaviti, u suprotnosti, nego u čudesnom skladu. Biblija je doista knjiga nad knjigama, Božja riječ!

No ona nije tek knjiga uputa i pravila, nego - knjiga života. U njoj su zapisana iskustva onih koji su čuli Božji glas i poslušali, kao i onih koji su ga čuli, zanemarili i nastavili činiti svoje. I u tome je velika živototvorna snaga Božje riječi. Njezinoj primjenjivosti nema premca jer ona nosi snagu promjene čovjekove nutrine, onoga dijela čovjekova bića stvorena na Božju sliku. Kao što jedno sunce obasjava ovaj naš materijalni svijet, tako je i Biblija izvor duhovne svjetlosti.

Zato Biblija ne smije ostati nedostupna, nepoznata i sakrivena. Njezina snaga nije u "svetosti slova na papiru", nego u čudesnom i posvećujućem djelovanju žive Riječi u čovjekovu umu i srcu. Biblija ne ostavlja ravnodušnim.

"Tako se moja riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslah" (Iz 55,11). Biblija obznanjuje sve što nam valja znati kako bismo bili spašeni i živjeli kršćanski život. "Njegova božanska snaga obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost, pravom spoznajom onoga koji nas je pozvao vlastitom slavom i moći" (2 Pt 1,3). Riječ je danasve "živa i djelotvorna" (Heb 4,12) - stvarateljska, a stvaranje je istinski govor Božji.

U povijesti, daljnjoj i bližoj, Biblija je nekima smetala. Kao što svjetlo smeta onima koji u tami zlo rade (Iv 3,19-20), tako i svjetlost Božje riječi, koje bez kompromisa krči put Istini, nije bila uvijek poželjna i dobrodošla.

Povijest Crkve zapravo je niz manje ili više uspješnih pokušaja prizivanja k svijesti potrebe povratka standardima Božje riječi. Činjenicu nemalog broja kršćanskih konfesija i raznih pokreta nemoguće je pripisati samo buntovnoj čovjekovoj naravi, već u njima treba tražiti ono što svaka od tih struktura ima utkano u svojem pokliču: "Pronađimo i vratimo se k Istini!"

Pisci Novoga zavjeta, nadahnuti Svetim Duhom, dovršili su Božju riječ, ka-

non Svetoga pisma. Oni upozoravaju, uvijek iznova, na to da je božanska objava savršena. Na temelju ovih upozorenja, očito je da je Biblija jedini izvor istina i predstavlja autoritet po kojemu valja živjeti. Nikakvi drugi vjerski spisi i propisi, nikakvi novi proroci, promjene i nadopune Pisma, nisu potrebni kao dopuna potpunoj i savršenoj Božjoj riječi.

Isus se potpuno jasno postavio prema odnosu predaje i Božje riječi (Mk 7,7-9). Nikakva ljudska predaja, bez obzira na to koliko je stara i uvjerljiva, ne može zamijeniti ono što je Bog izvorno poručio u svojoj Riječi. Do spoznaje Boga ne može se doći nikakvim drugim putem, osim slušanjem, vjerovanjem i poslušnim prihvaćanjem njegove Riječi u svakodnevnom življenju.

Odakle onda toliko različitih odnosa prema Bibliji? Čovjek je pogrešiv, a njegova je prosudbena moć nesavršena. Ne postoji ništa napisano što bi svi ljudi u svako doba jednako razumjeli. To vrijedi i za različite oblike ispovijesti vjere što su ih ljudi tijekom povijesti sačinili. Nesporazumi u tom slučaju nisu nikakva rijetkost. Čovjek krivo shvaća drugoga čovjeka, a često čak i sama sebe, te je stoga vrlo lako krivo shvatiti i Boga. To nije Božja, nego ljudska krivnja. Proučavanje Božje riječi iziskuje krajnju iskrenost i mudrost.

Premda je Bog nadahnuo Bibliju, ne nadahnjuje on svagda i njeno tumačenje. Katkad su najbolji i najpobožniji ljudi imali vrlo različita shvaćanja, a često i zablude, mada su u molitvi težili za potpunom predanošću Bogu. Jedan od glavnih razloga koji su doveli do rascjepkanosti kršćanskoga svijeta valja tražiti u proizvoljnim tumačenjima.

Najvažniji razlog koji bi nas trebao pokretati u pravcu pravilnog i sadržajnog proučavanja, poučavanja i životne primjene Biblije jest spoznaja da je dobro razumijevanje osnovni preduvjet ostvarenja spasenja čovjeka. Primjenjivost Biblije je neupitna. Umjesto pitanja "Trebamo li Bibliju?" bolje bi bilo zapitati se – "Što bismo da je nemamo?"

Jer Biblija je prozor nade u tamnici svijeta, kroz koji možemo vidjeti slobodu.

*Mladen Jovanović
Biblijski institut, Zagreb*